

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
24.03.2021 р. (протокол № 3)

Ректор

В.П. Мельник

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальність – 242 «Туризм»
Освітні програми – «Туристична діяльність», «Міжнародний туризм»

Львів-2021

Історія розвитку туризму

Початковий етап. Становлення туристичного бізнесу. Туризм як галузь індустрії. Монополізація туристичної індустрії. Історія розвитку туризму в Україні.

Туризм: види та форми

Поняття про туризм. Класифікація туризму.

Туристичні ресурси

Туристично-рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Природні рекреаційні ресурси. Туризм і екологія. Екотуризм. Туристичне районування світу. Туристичне районування України.

Туристична індустрія

Організатори туризму. Перевезення. Готельна індустрія. Система громадського харчування. Страхування. Система розваг. Банківські та фінансові послуги. Інформаційні послуги в туризмі.

Безпека туристичної подорожі

Небезпека травмування. Вплив довкілля. Пожежна безпека. Біологічні чинники. Психофізіологічні навантаження. Небезпечні випромінювання. Хімічні чинники. Етап перевезення. Специфічні чинники ризику.

Менеджмент у туризмі

Методи менеджменту. Функції менеджменту. Комунікації в менеджменті. Керівництво в організації. Рішення в менеджменті. Організація роботи менеджера.

Маркетинг у туризмі

Суть маркетингу. Функції маркетингу. Основні принципи маркетингу. Категорії маркетингу. Сутність і структура маркетингового дослідження. Розробка програми маркетингу. Сегментація ринку. Кон'юнктура ринку. Життєвий цикл продукту. Мотивація і поведінка споживачів. Попит та пропозиція. Конкуренція.

Інформаційне забезпечення туристичної діяльності

Значення інформаційних систем управління в туристичній галузі. Потенційні можливості комп'ютерних технологій. Комп'ютер у готельному господарстві. Комп'ютер у системі транспортних послуг.

Інвестиційна діяльність у туризмі.

Основні поняття інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну. Ефективність інвестиційних проектів у туризмі.

Міжнародна співпраця та міжнародні організації у туризмі

Міжнародне регулювання туристичної діяльності. Роль та значення Всесвітньої туристичної організації (ВТО).

Література

Базова

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 р. № 325/95-ВР.
2. Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 № 280/97-ВР.
3. Богорад О.Д., Тевелєв Ю.М., Падалка В.М., Підмогильний М.В. Регіональна економіка. Словник-довідник. К., 2004. - 346 с.
4. Борущак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів. Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2006. – 288 с.

5. Винниченко І.І. Середовище турбізнесу. Навч. посібник. – К.: Академперіодика, 2006. – 220 с.
6. Данильчук В.Ф. Мировой рынок услуг турбизнеса: Учебное пособие. – Донецк: Донецкий ин-т туристического бизнеса, 2000. – 146 с.
7. Дмитриевский Ю.Д. Туристские районы мира: Учеб. пособие. – Смоленск: СГУ, 2000. – 224 с.
8. Дубович І. Країнознавчий словник-довідник. – Львів: Видавничий дім «Панорама», 2003. – 580 с.
9. Квартальнов В.А. Туризм: Учебник – М.: Финансы и статистика, 2001. – 320 с.
10. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. К.: Альтерпрес, 2002. - 436 с.
11. Максаковский В.П. Географическая картина мира: В 2 кн. Кн. I: Общая характеристика мира. – М.: Дрофа, 2003. – 496 с.
12. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222 с.
13. Регіональна політика: методологія, методи, практика / Відповід. ред. Академік НАН України М.І. Долішній. – Львів: ІРД НАН України, 2001. – 700 с.
14. Уваров В.Д., Борисов К.Г. Международные туристские организации.- М.: Международные отношения, 1990. – 254 с.
15. Цибух В.І. Державне регулювання у сфері туризму в Україні // Статистика України. – 2005. - № 1. – С. 81.

Допоміжна

1. Конституція України.
2. Закон України “Про туризм” від 15.09.1995 р. №325/95-ВР.
3. Закон України “Про захист прав споживачів” від 12.05.1991 р. Постанова ВР України № 30.
4. Закон України “Про порядок виїзду з України і в’їзду в Україну громадян України”. Постанова ВР України № 3858-12 від 21.01.1994 р.
5. ГОСТ 28681.2-95 “Туристско-экскурсионное обслуживание. Туристические услуги. Общие требования”.
6. ГОСТ 28681.3-95 “Туристско-экскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов”.
7. Інструкція Державного комітету України по туризму «Про порядок видачі суб’єктам підприємництва спеціальних дозволів (ліцензій) на діяльність, пов’язану з наданням туристичних послуг» від 27 липня 1994 р. № 79.
8. А.Ю.Александрова. Международный туризм. Учебное пособие: для вузов.-М.: Аспект Пресс, 2001. – 464 с.
9. М.Б.Биржаков. Введение в туризм. - СПб.: Издательский Торговый Дом "Герда", 1999 -192 с.
10. Борисов К.Г. Международный туризм и право: Учебное пособие:-М.:Издательство “НИМП”, 1999.-352с.
11. Гостиничный и туристический бизнес. Под ред. проф. Чудновского А.Д., - М., "Тандем", Изд. ЭКМОС, 2000.-400 с.,
12. Гуляев В.Г. Организация туристической деятельности. учебное пособие. – М.: Нолидж, 1996 – 312с.
13. Джон Р. Уокер. Введение в гостеприимство. - М., ЮНИТИ. 1999,-463 с.
14. М.В. Ефремова. Основы технологии туристского бизнеса. Учебное пособие. – М.-Издательство «Ось-89», 1999-192 с.
15. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Туристский терминологический словарь.-М.: Советский спорт, 1999.
16. В.А. Квартальянов. Туризм: теория и практика. Избранные труды в 5-ти томах. - М.:Финансы и статистика., 1998.
17. В.А. Квартальянов. Иностраный туризм.-М.:Финансы и статистика., 1999, - 312 с.
18. Квартальнов В.А., Колесник Н. В. Введение в специализацию. Ч. 1. Менеджмент иностранного туризма: Учебное пособие. - М.: Советский спорт, 2000. -112с.

19. В.А. Квартальянов, А.А.Романов. **Международный туризм: политика развития.** - М.:Советский спорт., 1998.
20. Львівщина туристська :Путівник /М.В. Гончар
21. **Маринин М.М. Туристские формальности и безопасность в туризме.-М.: Финансы и статистика, 2002.-144с.:ил.**
22. Насладищев А. В. Місце і роль індустрії туризму в сучасній економіці.-М.:Известия АН СРСР , сер. Економічна, N3, 1991, с.102-111.
23. **Котлер Ф. Маркетинг. Гостеприимство и туризм. Пер. с англ. под. ред. Р.Б.Ноздревой. -М.: ЮНИТИ-1998 - 787 с.**
24. **Основы туристской деятельности:Учебник/Г.И.Зорина, Е.Н.Ильина, Е.В.Мошняга и др.; Сост. Е.Н.Ильина.-М.:Советский спорт, 2000.- 200 с.**
25. **Е.П.Пузакова, В.А.Честникова. Международный туристический бизнес. - М., "Экспертное бюро-М". 1997 - 176 с.**
26. **В.Сапунова. Туризм. Эволюция. Структура. Маркетинг.-М.:"Ось-89", 1997,-160 с.**
27. Олійник О. Туризм в Україні має перспективи/ /Урядовий кур'єр.-№35,-26.02.1997.
28. **В.С.Сенин. Организация международного туризма. Учебник. - М.: Финансы и статистика., 1999 - 400 с.**
29. Статистичний щорічник України за 1999 рік/Державний комітет статистики України-К.:Українська енциклопедія, 1999.-618 с.
30. Ткаченко А. «Квадратура тура». Бизнес. - №37 (192) 24 сентября 1996р.
31. **Туризм и гостиничное хозяйство. Учебник. Под ред. проф. Чудновского А.Д., - М., "Тандем", Изд. ЭКМОС, 1999.-352 с.,**
32. Туристичний путівник "Львів" САМІТ'99. / за редакц. Яворівського С. - Львів.: "Кубок Карпат",1999.
33. Усов В.В. Організація обслуговування в ресторанах.-М.:Вища школа, 1990.-230 с.
34. Шолохов В.Н. Організація і проведення екскурсій. М., «Профиздат»,1965.

«ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Вступ. Історія розвитку екскурсійної справи

Історія розвитку екскурсійної справи на території сучасної України в період Російської та Австро-Угорської імперій. Стан сучасної науки.

Поняття екскурсійної справи

Поняття екскурсійної діяльності та визначення фахівців туристичного супроводу. Суть екскурсійного процесу. Основні елементи в екскурсійній діяльності.

Екскурсія та її суть

Фактори класифікації екскурсій. Ознаки екскурсій. Основні функції та цілі екскурсій.

Правове регулювання екскурсійної діяльності

Особливості правового регулювання екскурсійної діяльності в Україні. Вимоги до фахівців туристичного супроводу.

Екскурсовод – центральна фігура екскурсій

Особливості мови екскурсовода. Вимоги до зовнішнього вигляду екскурсовода та його поведінки під час екскурсій.

Методичні прийоми показу та розповіді в екскурсії

Особливості показу в екскурсійній діяльності. Вимоги до методичних прийомів показу. Види прийомів показу.

Особливості співпраці з туристичними партнерами

Характеристика праці між туристичними фірмами, готелями, транспортними компаніями та іншими в організації екскурсійних послуг.

Організація обслуговування туристів

Етапи співпраці гіда-екскурсовода з тур операторами. Особливості реалізації туристичних виїздів та турів.

Література

Базова

1. Федорченко В.К, Костюкова О.М., Дьорова Т.А, Олексійко М.М., Історія екскурсійної діяльності в Україні. - К., 2004.
2. Бабарицька В., Малиновська О. Менеджмент туризму: Туроперейтинг. - К., 2004.
3. Геродот. Історія в дев'яти книгах / Пер.с греч. Мищенко Ф.Г, -Т. 1-2. —2 изд. - М» 1888.
4. Дем'янчук Г.С., Дем'янчук Б.Г., Дем'янчук А.Г. Українське краєзнавство: сторінки історії - К., 2006.
5. Емельянов В.В. Экскурсоведение. - М., 2000.
6. Луцький Я.В. Історія туризму в Галичині до 1939 року // 3 історії вітчизняного туризму: 36. наук. ст. / Федерація профспілок України. Інституту туризму. - К., 1997.
9. Пазенок В.С. Філософські нариси туризму. - К., 2005.
11. Смолій В.А., Федорченко В.К., Цибух В.І. Енциклопедичний словник- довідник з туризму. - К., 2006.

Допоміжна

1. Биржаков М.Б. Введение в туризм – СПб, 2000.
1. Гуляєв В.Г. Організація туристичної діяльності. – М., 1996.
2. Ефремова М.В. Основы технологии туристского бизнеса. – М.: Изд-во «Ось – 89», 1999. – 192 с.
3. Мальська М.П., Худо В.В. Менеджмент туризму. Вступ до спеціальності. Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002.
4. Туризм в Україні. Збірник нормативно-правових актів. – К.: Держкомтуризм України, 1997-1999. – Т. 1-5.

«ПРИРОДНІ РЕСУРСИ І РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ»

Об'єкт, предмет, задачі вивчення та основні поняття дисципліни «Рекреаційні комплекси світу»

Рекреаційна діяльність і рекреаційно-туристичне обслуговування як складова господарського комплексу

Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів

Теоретичні основи рекреаційного районування

Природні передумови виникнення рекреаційних комплексів Європи

Рекреаційні комплекси Прибалтійського, Центрального та Причорноморського мезорайонів Європейського макрорайону

Рекреаційні комплекси Андриатичного, Пірнейського, мезорайонів Європейського макрорайону.

Рекреаційні комплекси Апеніно-Мальтійського, Греції, Франції та Манако мезорайонів Європейського макрорайону.
Рекреаційні комплекси мезорайонів Німеччини і країн Бенілюкс, Великої Британії та Ірландії Європейського макрорайону.
Рекреаційні комплекси мезорайонів Білорусії і Європейської частини Росії, країн Європейської Півночі Європейського макрорайону.
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Південно-Західної Азії
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Південної Азії
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Південно-Східної Азії
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайону Східна Азія
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайону Закавказзя
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайону Центральна Азія та мезорайону Азійська частина Росії.
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Північноамериканського макрорайону
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Центральної Америки
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Карибського макрорайону.
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Південноамериканського макрорайону (1 частина).
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Південноамериканського макрорайону (2 частина).
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Австралійсько-Океанійського макрорайону, Австралії та Нової Зеландії
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Австралійсько-Океанійського макрорайону – Океанія.
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Африканського макрорайону (частина 1).
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Африканського макрорайону (частина 2).
Розвиток рекреаційних комплексів мезорайонів Антарктичного макрорайону
Рекреаційне районування та рекреаційні комплекси України
Узагальнення матеріалу з курсу «Рекреаційні комплекси світу»

ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Масляк П.О. Рекреаційна географія. Навчальний посібник. - К.: Знання, 2008. - 343 с. Допоміжна література:
2. Бейдик О.О. Рекреаційна географія : навч.-метод, комплекс дисципліни / О.О. Бейдик. - К.: Обрії, 2007. -96 с.
3. Бейдик О.О. Рекреаційна-туристські ресурси України / О.О. Бейдик. - К.: ВЦ КНУ, 2001. - 396 с
4. Дахно І.І. Країни світу : енциклоп. довідн. / І.І. Дахно. - К.: Мапа, 2004. - 606 с
5. Дубович І.А. Країнознавчий словник-довідник / І.А. Дубович. - Л.: Ліга-прес, 2005. - 819 с
6. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу / Л.П. Дядечко. - К.: ЦНД, 2007. - 223 с
7. Крачило Н.П. Географія туризму / Н.П. Крачило. - К.: Вища пік., 1987. - 208 с
8. Кузик С. Економічна і соціальна географія Америки / С. Кузик, М. Книш. - Л.: ЛНУ, 1999. - 299 с
9. Лебединский В.И. Геологические экскурсии по Крыму / В.И. Лебединский. - Симферополь : Таврия, 1976.- 142 с.

Допоміжна

1. Лесин О.В. Замки та монастирі України / О.В. Лесик. - Л.: Світ, 1993. - 174 с.
2. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг / О.О. Любіцева. - К.: Альтпрес, 2003. - 435 с.
3. Масляк П.О. Країнознавство : підручник / П.О. Масляк. - 2-ге вид., виправл. і доповн. - К. : Знання, 2008. - 293 с. - (Вища освіта ХХІ століття).

4. Масляк П.О. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу / П.О. Масляк, Я.Б. Олійник, А.В. Степаненко. - К.: Лібра, 1996. - 397 с.
5. Масляк П.О. Географія Африки / П.О. Масляк, П.Г. Шищенко. - К.: Стафед-2, 2000. - 159 с
6. Мироненко Н.С. Рекреационная география / Н.С. Мироненко, И.Т. Твердохлебов. - М. : МГУ, 1981, - 208 с.
7. Николаенко Д.В. Рекреационная география / Д.В. Николаенко. - М., 2001. - 321 с
8. Преображенский В.С. География и отдых / В.С. Преображенский, Ю.А. Веденин. - М. : Знание, 1971, -47 с.
9. Смаль І.В. Основи географії рекреації та туризму : навч. посіб. / І.В. Смаль. - Ніжин : НДПУ, 2004. - 105 с.
10. Стафійчук В.І. Рекреалогія / В.І. Стафійчук. - К.: Альтпрес, 2006. - 263 с.
11. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н.В. Фоменко. - К. : ЦНЛ, 2007. - 311 с.
12. Чиждова В.П. Рекреационные нагрузки в зонах отдыха / В.П. Чиждова. - М. : Легкая промышленность, 1977. - 49 с.
13. Шаблій О. Основи загальної суспільної географії / О. Шаблій. - Л.: ЛНІ, 2003. - 443 с.

«ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ»

Туристична подорож як комплекс туристичних послуг

Розвиток сфери послуг – один з важливих показників життя суспільства. Основні чинники, які формують потреби людей у туристичних послугах. Сутність поняття «туристичний продукт» та «туристична послуга». Види туристичних послуг. Характерні особливості туристичних послуг. Структура та специфіка туристичного споживання.

Виробники та споживачі у сфері туристичного обслуговування

Загальна характеристика учасників туристичної діяльності. Суб'єкти туристичної діяльності. Принципи взаємодії між суб'єктами туристичного ринку. Процес просування туристичної послуги від виробників до споживачів.

Організація виробництва туристичних послуг туристичними операторами

Роль і місце туристичних операторів у сфері туристичних послуг. Функції і завдання туристичних операторів. Класифікація туристичних операторів за видами та напрямками діяльності. Основні складові процесу виробництва туристичних послуг.

Тема 4. Організація надання послуг туристичними фірмами

Характеристика діяльності туристичних агентств. Основні вимоги щодо діяльності туристичних агентств. Процес надання туристичних послуг.

Види туристичних формальностей та умови їх виконання

Паспортно-візові формальності

Митні, валютні та медико-санітарні туристичні формальності

Страхові формальності

Туристичні документи та правила їх оформлення

Основні види туристичних документів. Види договорів в туризмі та порядок їх оформлення. Ваучер як основний туристичний документ. Інформаційні, облікові, розрахункові та звітні туристичні документи. Порядок та послідовність оформлення документів індивідуальних туристів та документів туристичних груп.

Технологія бронювання туристичного обслуговування

Характеристика процесу бронювання туристичних послуг. Основні етапи бронювання. Каталог пропозицій туристичних послуг. Оформлення замовлень на комплексне туристичне обслуговування.

Організація обслуговування клієнтів

Шкала потреб клієнтів та формування психологічного портрету потенційних туристів. Техніка та технологія продажів в туристичній фірмі. Форми та стилі обслуговування клієнтів. Професійна етика та культура обслуговування клієнтів.

Організація надання послуг засобами розміщення туристів

Сучасний розвиток засобів розміщення туристів. Характеристика основних типів і видів готелів. Структура туристичної послуги.

Процес надання готельних послуг

Сутність організації основного функціонального процесу в готельному підприємстві. Етапи надання готельних послуг. Основні вимоги до обслуговування гостей в готелі.

Харчування в системі туристичного обслуговування

Характеристика підприємств харчування. Організація харчування засобами розміщення туристів. Надання послуг харчування під час транспортних подорожей. Організація культурного дозвілля підприємствами харчування.

Організація транспортного обслуговування туристів

Основні види транспортних послуг. Надання послуг туристам на повітряному транспорті. Надання послуг туристам водними видами транспорту. Надання послуг туристам на залізничному транспорті. Надання послуг туристам автотранспортом.

Організація розважальних послуг

Сутність та основні види атракцій. Організація анімаційних послуг. Організація надання послуг туристам у тематичних парках.

Організація екскурсійного обслуговування туристів

Основні функції та ознаки екскурсії. Класифікація екскурсій. Організаційно-технологічні вимоги до організації та проведення екскурсій. Професійна майстерність та особистість екскурсовода.

Проблеми якості надання туристичних послуг

Нормативні вимоги до якості туристичних послуг. Процес стандартизації туристичних послуг. Процес сертифікації туристичних послуг. Фактори, що впливають на сприйняття туристами якості обслуговування.

Робота із скаргами в туризмі

Основні права та обов'язки туристів. «Договірна» та «не договірна» шкода. Порядок компенсації витрат. Досвід інших країн щодо компенсації фізичної, матеріальної та (чи) моральної шкоди.

Література

Основна:

1. Аріон О.В. Організація транспортного обслуговування туристів: навчальний посібник / О. В. Аріон. – К.: Альтерпрес, 2008. – 192 с.
2. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 178 с.

3. Михайліченко Г.І. Організація туризму: Опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів / Г. І. Михайліченко. – К.: КНТЕУ, 2011. – 141 с.
4. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навчальний посібник / О. О. Любіцева. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2008. – 300 с.
5. Мальська М.П. Планування туристичної діяльності: підручник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун; Міністерство Освіти і науки України. – К.: Знання, 2010. – 310 с.
6. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика: навчальний посібник / М. П. Мальська, В. В. Худо. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
7. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навчальний посібник. – К.: Рокор, 2001. – 200 с.
8. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності / Т.Г.Сокол; за заг.ред. Орлова В.Ф. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.
9. Україна. Закони. Законодавство України про туризм і готельну справу: збірник офіційних текстів законів станом на 2 вересня 2012 року / Україна. Закони. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 242 с.

Допоміжна

1. Афинская Конвенция о перевозке морем пассажиров и багажа // Туристические фирмы. – Вып. 8. – СПб.: Олбис, 1995. – 98 с.
2. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник / В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська – К.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.
3. Бгатов А. П. Туристские формальности: учебное пособие / А. П. Бгатов, Т. В. Бойко, М. В. Зубарева – М.: ИЦ “Академия”, 2004. – 297 с.
4. Биржаков М. Б. Безопасность в туризме / М. Б. Биржаков, Н. П. Казаков – СПб.: Герда, 2005. – 208 с.
5. Биржаков М.Б., Индустрия туризма: Перевозки / М.Б. Биржаков, В. И. Никифоров – СПб.: Герда, 2001. – 400 с.
6. Борисов К. Г. Международный туризм и право: учеб. пособие / К. Г. Борисов – М.: НИМП, 1999. – 352 с.
7. Бутко И. И. Транспортное обслуживание туризма / И. И. Бутко, В. А. Ситников Москва - Ростов-на-Дону: МарТ, 2006. – 336 с.
8. Бутко И.И. Туризм. Транспортные туры и круизы / Бутко И.И. – Ростов-на-Дону: МарТ, Феникс, 2010 – 332 с.
9. Глотов Ю. Г. Безопасность жизнедеятельности человека на морских судах / Ю. Г. Глотов – М.: Транспорт, 2000. – 320 с.
10. Гуляев В. Г. Организация туристской деятельности: учебное пособие / В. Г. Гуляев – М.: Нолидж, 1996. – 312 с.
11. Гуляев В. Г. Организация туристических перевозок / В. Г. Гуляев – М.: Финансы и статистика, 2001. – 512 с.
12. Дурович А. П. Организация туризма: учебное пособие / А. П. Дурович, Н. И. Кабушкин, Т. М. Сергеева – Мн.: Новое знание, 2003. – 623 с.
13. Ефремова М. В. Основы технологии туристского бизнеса: учебное пособие / М. В. Ефремова – М.: Ось-89, 1999. – 192 с.
14. Ильина Е.Н. Менеджмент транспортных услуг: индустрия авиаперевозок / Е. Н. Ильина – М.: Советский спорт, 2005. – 176 с.
15. Ильина Е. Основы туристской деятельности / Е. Н. Ильина – М.: Советский спорт, 2000. – 200 с.
16. Ильина Е. Туроперейтинг. Организация деятельности / Е. Н. Ильина – М.: ФиС, 2001. – 256 с.
17. Исмаев Д. К. Краткий словарь технологических терминов международного туризма / Исмаев Д. К. – М.: ВШТГХ, 1994. – 96 с.
18. Исмаев Д. К. Работа туристской фирмы по организации зарубежных поездок: учеб. пособие / Исмаев Д. К. – М.: ЛУЧ, 1996. – 136 с.

19. Кабушкин Н. И. Менеджмент туризма / Н. И. Кабушкин – Мн., 2001. – 140 с.
20. Кірпа Г.М. Залізниці України: Історичний нарис / Г. М. Кірпа, В. М. Пшінько – Дніпропетровськ: Арт-прес, 2001. – 328 с.
21. Ковальчук А. С. Організація і технологія обслуговування туристів туристичною фірмою: навчально-методичний посібник / А.С. Ковальчук – Львів: ВКП "ВМС", 2005. – 212 с.
22. Кононыхин С. В. Техника и технология услуг туристического бизнеса: Конспект лекций. – Ч.І. / С. В. Кононыхин – Донецк: ДНТБ, 2000. – 138 с.
23. Кононыхин С. В. Техника и технология услуг туристического бизнеса: Конспект лекций – Ч.ІІ. / С. В. Кононыхин – Донецк: ДНТБ, 2001. – 151 с.
24. Кусков А. С., Понукалина О. В. Менеджмент транспортных услуг: туризм: учебное пособие / А. С. Кусков – М: "РКонсульт", 2004.–448 с.
25. Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме / Маринин М. М. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 144 с.
26. Маринин М. М. Туристские формальности: учебное пособие / Маринин М. М., В. С. Сенин, А. В. Хорошилов – М.: МЭСИ, 1995. – 65 с.
27. Менеджмент туризма: Учебник для студентов / под ред. В. А. Квартальнова. – М.: РМАТ, 1996. – 227 с.
28. Новікова А.М. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів / А.М. Новікова – К.: НППМБ, 2003. – 494 с.
29. Нормативно-правові акти України з питань туризму: Збірник законодавчих та нормативних актів / Упоряд. М. І. Камлик. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.
30. Осипова О. Я. Транспортное обслуживание туристов / О. Я. Осипова – М.: Академия, 2004. – 368 с.
31. Офіційний вісник України: Щотижневий збірник актів законодавства / Міністерство юстиції України. – К., 2003-2013.
32. Охріменко О. О. Страхування у сфері туризму та готельного господарства: навчальний посібник / О. О. Охріменко – К.: Вища школа, 2003. – 258 с.
33. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів / під заг. ред. проф. В. К. Федорченка; Київ. ун-т туризму, економіки і права. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
34. Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України / Затверджені наказом Міністерства транспорту України № 297 від 20 липня 1998 р. – К.: Транспорт України, 1998. – 127 с.
35. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навчальний посібник / Т. Г. Сокол – К.: Рокор, 2001. – 200 с.
36. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник / Ін-т туризму ФПУ. – 2-е вид. / Т. Г. Сокол – К.: Музична Україна, 2002. – 256 с.
37. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей та перевезень / О.О. Фастовець – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 233 с.
38. Чудновский А.Д. Менеджмент туризма / А.Д. Чудновский, М.А. Жукова – М.: Финансы и статистика, 2002. – 228 с.

«ТУРОПЕРЕЙТИНГ»

Туроператор як суб'єкт туристичного ринку

Туроператор як суб'єкт туристичного ринку. Види туроперейтингу і туроператорів. Профіль роботи туристичного оператора.

Середовище міжнародного туроперейтингу

Поняття чинників туроперейтингу, їх класифікація. Зовнішні чинники туроперейтингу.

Турист як чинник мікросередовища туроперейтингу. Туристичні ресурси як чинник зовнішнього середовища туризму. Оцінка впливу екзогенних чинників туроперейтингу. Внутрішні чинники туроперейтингу.

Основи туроператорської діяльності

Концепція маркетингу у тур-проектванні. Сегментування туристичного ринку. Маркетингове дослідження і аналіз конкурентного середовища. Визначення фокус-групи. Диференціація пропозицій туроператорів на конкурентному туристському ринку. Позиціонування турів і туроператорів.

Тур-планування

Загальні особливості тур-планування. Схеми роботи туристичного оператора по реалізації і організації турів. Ідентифікація постачальників туристичних послуг

Співпраця туроператора із готелями

Готельний бізнес. Схеми роботи сучасного туроператора з підприємствами готельної індустрії.

Співпраця туроператора із авіакомпаніями

Схеми взаємостосунків туроператора з авіакомпаніями. Перевезення пасажирів на регулярних рейсах. Перевезення пасажирів чартерними авіарейсами

Особливості співпраці туроператора із залізницями, судновласниками та автопідприємствами

Основні схеми взаємовідносин туроператора і залізниць. Основні схеми взаємовідносин туроператорів і судновласників. Схеми взаємовідносин туроператорів та автопідприємств.

Організація екскурсійних, страхових послуг та візового забезпечення

Взаємовідносини туристичного оператора та екскурсійної компанії. Взаємовідносини туроператора і страхової компанії. Забезпечення візової підтримки.

Ціноутворення тур-продукту. Формування асортименту туроператора

Ціноформування тур-продукту. Формування асортименту тур оператора. Просування тур-продукту.

Просування тур-продукту

Просування тур-продукту. Особливості роботи туроператора з туристичними агенціями.

Реклама в туроперейтингу

Особливості реклами в туроперейтингу. Використання брендингу в туроперейтингу.

Стратегії туроперейтингу на туристичному ринку

Документообіг в туроперейтингу

Управління конфліктами в туроперейтингу

Методи попередження (запобігання) конфліктів. Внутрішньофірмові конфлікти.

Автоматизація туроперейтингу

Основні напрями автоматизації в сучасному туropolерейтингу. Основні напрями використання Інтернету в туropolерейтингу.

Правове регулювання відносин в сфері туropolерейтингу

Ліцензування та стандартизація в туropolерейтингу. Правові основи розрахунків в туropolерейтингу.

Література Базова

1. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: Альтерпрес, 2008. – 300с.
2. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: Альтерпрес, 2008. – 288 с.

Допоміжна

1. Балабанов И.Т. Экономика туризма. М., Финансы и статистика, 1999.
2. Гуляев В.Г. Организация туристской деятельности. – М., 1996. – С. 50.
3. Зорин И.В., Квартальонов В.А. Энциклопедия туризма: - М., 2000. – С.302.
4. Ильина Е.Н. Туropolерейтинг: Организация деятельности. М., Финансы и статистика, 2002.
5. Квартальнов В. А., Федорченко В.К. Туризм социальный: история и современность. К.: Высшая школа, 1989.
6. Квартальонов В.А. Туризм. – М., 2000. – С.71.
7. Крачило Н П. География туризма. Учебное пособие. К.: Вища школа, 1987.
8. Мальська М.П., Худо В. В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу. Навчальний посібник. – Львів. – Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 360 с.
9. Косаченко Н. А. Умови і якість розвитку внутрішнього туризму в Україні.
10. Уокер Д. Введение в гостепримство. М., Юнити, 1999